

PASSEND ONDERWIJS

schoolondersteuningsprofiel van:

Lindenlommer

_____ (naam school)

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
2 Algemene gegevens.....	4
2.1 Contactgegevens	4
2.2 Onderwijsvisie	4
2.3 Kengetallen leerlingenpopulatie huidig schooljaar en afgelopen schooljaren	5
3 Basisondersteuning	8
3.1 Basisondersteuning	8
3.2 Drie aspecten van basisondersteuning	8
3.2.1 Preventieve en lichte curatieve interventies.....	8
3.2.2 De onderwijsondersteuningsstructuur.....	9
3.2.3 Planmatig werken.....	9
3.3 Kwaliteit van de basisondersteuning	10
4 Extra ondersteuning	11
5 Inrichting van de zorg.....	13
6 Bijlage 1.	16

1 Inleiding

Op 9 oktober 2012 heeft de Eerste Kamer het wetsvoorstel passend onderwijs aangenomen. De wet passend onderwijs is een mijlpaal voor onderwijs aan kinderen die extra ondersteuning nodig hebben en maakt deel uit van een breder traject om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren (naast o.a. opbrengstgericht werken en verdere professionalisering).

De kern van de wet is de invoering van de zorgplicht per 1 augustus 2014. De zorgplicht betekent dat het schoolbestuur samen met de andere schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband de verantwoordelijkheid krijgt om elk kind een zo goed mogelijke onderwijsplek te bieden.

Afspraken tussen schoolbesturen over onder andere de vormgeving van het samenwerkingsverband, de (toewijzing van) ondersteuning en de bijbehorende middelen worden vastgelegd in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

De aangesloten besturen van dit samenwerkingsverband kiezen voor een smalle bovenbestuurlijke organisatie, maar met de nadrukkelijke intentie om vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid de opdracht als samenwerkingsverband, namelijk "passend onderwijs voor ieder kind op iedere school", waar te maken. Deze gezamenlijke verantwoordelijkheid veronderstelt solidariteit met behoud van de eigen verantwoordelijkheden.

Het samenwerkingsverband kan een goed en realistisch ondersteuningsplan opstellen op basis van het schoolondersteuningsprofiel van iedere school. In dit profiel worden de voorzieningen beschreven die zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

Het schoolondersteuningsprofiel van de Borgesiusstichting is voorbereid door een werkgroep van 5 directeuren. Bedoeling is dat dit model wordt ingevuld en vastgesteld door het team van de school. De medezeggenschapsraad heeft adviesrecht bij de vaststelling van het profiel. Het bevoegd gezag stelt ten minste eenmaal in de 4 jaar een schoolondersteuningsprofiel vast. Het profiel wordt in de schoolgids geplaatst zodat ouders, leerlingen en andere partijen zicht hebben in de mogelijkheden voor extra ondersteuning op de school.

In hoofdstuk 2 staan de algemene gegevens (contactgegevens, onderwijsvisie en de kengetallen van de leerlingenpopulatie).

In hoofdstuk 3 wordt de basisondersteuning beschreven. De aspecten waar de basisondersteuning betrekking op heeft, zijn het geheel van preventieve en licht curatieve interventies, de onderwijsondersteuningsstructuur (= aanwezige expertise) en het planmatig werken binnen de school.

In hoofdstuk 4 wordt omschreven welke extra (specifieke) mogelijkheden een school heeft. Extra ondersteuning wordt omschreven in termen van 'arrangementen' die al dan niet structureel deel uitmaken van het onderwijsaanbod van de school.

In het 5^e en laatste hoofdstuk staat vermeld hoe de zorg op de diverse scholen binnen de stichting is ingericht. Mogelijk volgt er nog een 6^e hoofdstuk : grenzen aan de zorg.

De samenstellers, januari 2013

Lianne van Aperen, Benita Biemans, Ad Elsten, Marjon de Gronckel, Simon van Nispen.

2 Algemene gegevens

2.1 Contactgegevens

Naam school:	Lindenlommer basisschool
Adres:	Const. Huijgensplein 15
Postcode en plaats:	4741AZ Hoeven
Telefoonnummer:	0165-505086
E-mail:	directie@lindenlommer.nl
Website:	www.lindenlommer.nl

2.2 Onderwijsvisie

Missie van de Lindenlommer:

De Lindenlommer is een brede zorgschool, waarin kinderen, hun ouders en de leerkrachten samen op **weg zijn om in een uitdagende en veilige leeromgeving de totale ontwikkeling van elk kind (uitgaande van de individuele onderwijsbehoeften)** op een zorgvuldige, passende en creatieve manier vorm te geven.

Kortom: **de beste kansen voor élk kind.**

Hierbij gaan we uit van de volgende uitgangspunten:

Het onderwijs dat we op school geven gaat uit van een **onderwijskundige visie**.

Binnen onze onderwijskundige visie is het uitgangspunt, dat centraal staat: de beste kansen voor elk kind. **Dus we willen niet alleen kijken naar de problemen, maar vooral naar de mogelijkheden.** Het gaat niet om wat een kind niet kan, maar om wat een kind wél kan.

Om deze onderwijskundige visie gestalte te kunnen geven, gaan we uit van de volgende elementen in leerkrachtgedrag.

- De leerkracht daagt uit en ondersteunt, zodat leerlingen zich cognitief, sociaal en moreel kunnen ontwikkelen.
- De leerkracht bevordert de veiligheid van de leerlingen en leert hen respect te hebben voor anderen en vertrouwen. (relatie)
- De leerkracht bevordert het zelfvertrouwen van de leerlingen door hoge verwachtingen te koesteren en hen het gevoel te geven zelf controle te hebben op hun eigen leerproces. (competentie)
- De leerkracht bevordert zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid.(autonomie)

Het onderwijs dat we op school geven gaat uit van een **pedagogische visie**.

- Wij bieden kinderen de kans op individuele ontplooiing.
- We accepteren kinderen zoals ze zijn.
- We willen graag dat de kinderen zich thuis voelen op school.
- We willen dat de kinderen zoveel mogelijk een ononderbroken ontwikkeling op maat doormaken op alle ontwikkelingsgebieden.

Het onderwijs dat we op school geven gaat uit van een **sociale visie**.

Om die opdracht te kunnen vervullen is een goed schoolklimaat vereist.

Bepalende elementen voor het schoolklimaat zijn:

- veiligheid en geborgenheid.
- respect voor zichzelf en anderen
- goede voorbeelden doen volgen.
- spreken over en aanspreken op concreet gedrag
- positief gedrag
- samen werken en samen spelen

Samenwerking is voor ons een belangrijke werkvorm. Op die manier leren kinderen langzaam maar zeker eigen verantwoordelijkheid te dragen en op basis van gelijkwaardigheid met elkaar om te gaan. We zijn er van overtuigd dat de opvoeding van kinderen pas daadwerkelijk vorm kan krijgen als ouders en school in elkaars “verlengde” handelen. Een wisselwerking en afstemming van handelen thuis en op school is daarom van uitermate groot belang.

Het onderwijs dat we op school geven gaat uit van een **maatschappelijke visie**.

We zien de maatschappij als een pluriforme multiculturele steeds veranderende samenleving, waarin technologie, communicatie en wetenschap zich snel ontwikkelen.

Binnen deze maatschappelijke visie gaan we uit van:

- De christelijke traditie als inspiratie bron.
- Een kritische open houding.
- Gemeenschappelijke waarden en normen.

2.3 Kengetallen leerlingenpopulatie huidig schooljaar en afgelopen schooljaren

	Totaal aantal leerlingen	Leerlingen met gewicht 0.3	Leerlingen met gewicht 1.2
2013/2014	296	12	3
2012/2013	295	14	2

2011/2012	318	20	3
2010/2011	307	26	1
2009/2010	315	31	1

	Aantal leerlingen met vroegschool of voorschool
2012/2013	9
2011/2012	9
2010/2011	2
2009/2010	2

	Aantal leerlingen besproken in het ZAT
2012/2013	7
2011/2012	1
2010/2011	1
2009/2010	2

	Aantal verwijzingen naar SBO	Aantal terugplaatsingen naar regulier basisonderwijs
2012/2013	1	0
2011/2012	0	0
2010/2011	0	0
2009/2010	1	0

Uitstroomgegevens					
	Praktijk- onderwijs	VMBO basis en kader	VMBO Theoretische en gemengde	HAVO	VWO

			leerweg		
2012/2013	0	2	5	19	12
2011/2012	0	9	15	12	10
2010/2011	0	6	14	2	12
2009/2010	0	5	5	17	18

	Totaal aantal leerlingen	Leerlingen met indicatie voor SBO	Leerlingen met dyslexieverklaring	Leerlingen met indicatie hoogbegaafdheid
2012/2013		1	15x	8
2011/2012		0	18x	1
2010/2011		0	17x	1
2009/2010	315	1	19x	2

3 Basisondersteuning

3.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning is het geheel van preventieve en licht curatieve interventies die binnen de school planmatig worden uitgevoerd. Kortom, met basisondersteuning wordt die ondersteuning bedoeld, die elke school zou moeten kunnen bieden.

Bij de beschrijving van deze basisondersteuning is aangenomen, dat binnen de scholen de 1-zorgroute is gerealiseerd. Met de 1-zorgroute wordt op groeps-, school- en bovenschools niveau het onderwijs passend gemaakt aan de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De kern van de 1-zorgroute is de cyclus van handelingsgericht werken met groepsplannen. Hierin is proactief handelen het uitgangspunt. Leerkrachten werken handelingsgericht door cyclisch de volgende stappen uit te voeren: evalueren en verzamelen van gegevens; signaleren van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften; het benoemen van specifieke onderwijsbehoeften; het clusteren van leerlingen met gelijksoortige specifieke onderwijsbehoeften; opstellen van het groepsplan; uitvoeren van het groepsplan.

Speciale ondersteuning wordt geboden door de scholen voor speciaal onderwijs of door andere scholen met behulp van de inzet van middelen vanuit het samenwerkingsverband.

Kern van de samenwerking van de scholen en schoolbesturen is te komen tot een continuüm van onderwijsondersteuning.

Basisondersteuning vormt hiervoor het fundament, omdat het garanties biedt voor een verantwoorde inrichting van het onderwijs en begeleiding aan leerlingen.

Het is aan het schoolbestuur om het gezamenlijke ambitieniveau te bepalen en in beleid te operationaliseren. Bij het bepalen van het ambitieniveau houdt de Borgesiusstichting rekening met de gemaakte afspraken binnen het samenwerkingsverband Passend Onderwijs. Hier komen we in paragraaf 3.3 op terug.

3.2 Drie aspecten van basisondersteuning

Wij onderscheiden de volgende drie aspecten van basisondersteuning:

- a. Preventieve en lichte curatieve interventies.
- b. De onderwijsondersteuningsstructuur.
- c. Planmatig werken.

Deze drie aspecten worden hieronder verder uitgewerkt.

3.2.1 Preventieve en lichte curatieve interventies

Onder preventie verstaan we de basisondersteuning voor alle leerlingen die er op is gericht om tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen te signaleren.

Vroegtijdige signalering vereist de aanwezigheid van diagnostische expertise en kan al dan niet in samenwerking met ketenpartners worden georganiseerd.

In de beschrijving van basisondersteuning worden de volgende afspraken vastgelegd over lichte curatieve interventies:

- *Een aanbod voor leerlingen met dyslexie.*
- Er is een beleid uitgaande van het protocol "dyslexie en ernstige leesproblemen".
- Dyslexiebeleid wordt uitgevoerd binnen/buiten de groep
- *Een aanbod voor leerlingen met dyscalculie.*

- Er moet een beleid komen uitgaande van een protocol "dyscalculie en ernstige rekenproblemen".
- Dyscalculie beleid zal worden uitgevoerd binnen/buiten de groep.
- *Iedere school heeft een protocol inzake leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.*
- Er is beschreven wat leerlingen moeten kennen/kunnen in een bepaald leerjaar (basisniveau)
- Er is beschreven wat geboden kan worden in de les/school aan leerlingen met een meer of minder dan gemiddelde intelligentie.
- Er is beschreven hoe aan deze differentiatie wordt vormgegeven in de les/school.
- De begrenzing van onderwijszorg op basis van IQ alleen wordt vermeden.
- *Programma's die gericht zijn op en het voorkomen van gedragsproblemen.*
- Er zijn basisafspraken over lesaanpak, lesopzet en variatie in werkvormen.
- Er is in alle jaargroepen training in sociale vaardigheden.
- Er is kennis over gedragsproblemen en stoornissen.
- *Programma's die gericht zijn op het aanpakken van gedragsproblemen*
- Personeel is zich bewust van het eigen gedrag in relatie tot het gevoel van veiligheid (consequent handelen, nabijheid).
- Er zijn protocollen gericht op veiligheid, zoals; pesten, schorsen, regels e.d.
- Leerkrachten participeren in ondersteuningsroutes (zorg, ZAT, PCL, extern)
- Leerkrachten kunnen gedrag concreet en systematisch beschrijven.
- Leerkrachten zijn in staat om systematisch te handelen in relatie tot gesignaleerd gedrag.
- *Een protocol voor medische handelingen.*
- *Curatieve ondersteuning in samenwerking met ketenpartners* . Met ketenpartners wordt bedoeld op lokale/regionale instanties die een bijdrage (kunnen) leveren aan een sluitende keten jeugd en onderwijs: gemeenten, CJG, samenwerkingsverbanden po en vo, Bureau Jeugdzorg, schoolmaatschappelijk werk, politie, justitie, GGD, GGZ, Bureau leerplicht, ZOT, ZAT.
- *Programma's die gericht zijn op sociale veiligheid.*
- Er is structurele aandacht voor sociale vaardigheden.
- Er is aandacht voor mediawijsheid.
- *Fysieke toegankelijkheid van het schoolgebouw en de beschikbaarheid van hulpmiddelen voor leerlingen die dit nodig hebben.*

Deze onderdelen van de basisondersteuning gelden als interventies die structureel beschikbaar moeten zijn om de continuïteit in de schoolloopbaan van een leerling te ondersteunen.

3.2.2 De onderwijsondersteuningsstructuur

Het tweede aspect van basisondersteuning is de onderwijsondersteunings- en begeleidingstructuur. In het profiel van de school wordt in ieder geval aangegeven wat de expertise is van het zorgteam voor wat betreft preventieve en (licht) curatieve interventies en hoe die zichtbaar worden in onderwijsorganisatie van de school. Zie het hoofdstuk over de inrichting van de zorg. In de toekomst gaan we beschrijven hoe we de specifieke expertise van samenwerkende scholen gaan benutten en met welke ketenpartners wordt samengewerkt in het zorg- en adviesteam.

3.2.3 Planmatig werken

Binnen de Borgesiusstichting houdt planmatig werken het volgende in:

- De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- Leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen.
- Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg.

- De school voert de zorg planmatig uit.
- De school evalueert de effecten van de zorg.
- De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overstijgen.

3.3 Kwaliteit van de basisondersteuning

Criterium voor de kwaliteit van de basisondersteuning is het landelijk vastgestelde toezichtkader van de onderwijsinspectie waarin een minimumnorm voor basiskwaliteit wordt genoemd: de leerprestaties in het primair onderwijs en de opbrengsten zijn tenminste voldoende en het onderwijsleerproces of de zorg en begeleiding voldoen aan de gestelde norm.

De basisondersteuning bouwt voort op de basiskwaliteit. Er is sprake van basiskwaliteit als de Inspecteur van het Onderwijs op basis van het toezichtskader (versie juli 2012) de kwaliteit van de school als voldoende beoordeelt. Voor Passend Onderwijs zijn ieder geval de kwaliteitsaspecten 6,7 en 8 van toepassing. (zie bijlage 1)

Vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs, waarin de Borgesiusstichting participeert, wordt de ambitie ten aanzien van basisondersteuning als volgt omschreven:

1. De inspectie beoordeelt de kwaliteitsaspecten 6,7 en 8 met een (3)
2. De school is in staat preventieve en licht curatieve interventies uit te voeren: dyslexie, dyscalculie, meer- en hoogbegaafdheid, sociale veiligheid en omgaan met verschillen in gedrag.
3. Indicatoren: het aanbod is gepland, er is sprake van een gesloten keten (ieder kent en neemt zijn rol), de betrokkenen zijn voldoende deskundig en er is procesbewaking.

4 Extra ondersteuning.

Ondersteuningsdeskundigheid in de school

Het gaat hier om de deskundigheid die de school structureel zelf beschikbaar heeft voor leerlingen en ouders. Ondersteuningsdeskundigheid van buiten volgt bij het volgende blok. De mate van deskundigheid wordt bepaald door opleiding of ervaring of een combinatie (het is aan de school de afweging zelf te maken).

Heeft uw school specifieke deskundigheid op het terrein van de ondersteuning van leerlingen. Wat is de kwaliteit en wat zijn de plannen?

(-i-)

Betekenis scores:

- niet** = wij hebben deze deskundigheid niet
1 = wij hebben deze deskundigheid maar functioneert nog niet naar tevredenheid
2 = wij hebben deze deskundigheid en functioneert naar tevredenheid
3 = wij hebben deze deskundigheid is ervaren en opgeleid, kwaliteit is geborgd
Plan = wij zijn van plan in de komende 2 jaar deze deskundigheid te ontwikkelen.

	niet	1	2	3	Plan
Orthopedagogie	x	o	o	o	o
(School)maatschappelijk werk	o	o	x	o	o
Remedial teaching	o	o	o	x	o
Motorische remedial teaching	x	o	o	o	o
Speltherapie/ergotherapie/fysiotherapie	x	o	o	o	o
Logopedie	x	o	o	o	o
Dyslexie	o	o	o	x	o
Dyscalculie	x	o	o	o	o
Taal en spraak	x	o	o	o	o
Reken en wiskunde	x	o	o	o	o
Faalangstreductie	x	o	o	o	o
Sociale vaardigheden (SOVA-training)	o	o	o	x	o
Motorische beperkingen	x	o	o	o	o
Verstandelijke beperkingen	x	o	o	o	o
Gedragsproblemen (gedragsspecialist)	o	o	o	x	o
Time out begeleiding	x	o	o	o	o
Huiselijk geweld/AMK	x	o	o	o	o
Vertrouwenszaken	o	o	o	x	o
Auditieve beperkingen	x	o	o	o	o
Visuele beperkingen	x	o	o	o	o
ADHD-leerlingen	o	o	o	x	o
Autisme (PDD, PDD-NOS, Asperger, ASS).	o	o	o	x	o
Hoogbegaafdheid	o	o	o	x	o
Jonge risicoleerlingen	x	o	o	o	o
Vve	o	o	o	x	o
NT2	x	o	o	o	o
Schoolpsychologie/GZ psychologie	x	o	o	o	o

Overig

Deskundigen die ontbreken kunt u hier invullen

Orthopedagoog/psycholoog

Fysiotherapeut

Logopedist

Taal- en rekenspecialist

Motorisch specialist.

Korte omschrijving plan/ambitie:

Binnen ons team willen we de specialismen die wij vanuit ons beroep uit kunnen oefenen graag toevoegen: het gaat om specialisten;

- Taal en spraak
- Rekenen en wiskunde
- Motoriek.

Het zou fijn zijn als we bovenschools gebruik konden maken van specialisten als:

- Orthopedagogiek
- Fysiotherapie
- Logopedie.

5 Inrichting van de zorg

Inrichting van de zorg→ Naam school↓	IB-ers	Gediplomeerd	RT-ers	Gediplomeerd	Zorg-team	Samenstelling	Zorg-overleg	Frequentie
St Jozefschool	1		2	2	X	IB/RT/Dir	X	1/wk
Lindenlommer	3	3	5	5	X	IB/RT	X	6/jr
Mariadonk	1	1	1	1	X	IB/RT/Dir	X	1/2wk
Bernardusschool	2	1	3	2	X	IB/RT/Dir	X	6/jr
Joannesschool	2	2	2	2	X	IB/adj/dir	X	1/wk
De Steiger	1	1	1	1	X	IB/dir	X	1/wk
De Klinkert	1	1			X	IB/dir	X	1 pwk
Reuzelaar	1	2	1	3	X	IB/RT/(Dir)	X	10/jr
Mariaschool	1		2	2	X	IB	X	IB met de Schakel
De Schakel	1	1	2	2	X	IB/RT/GS/MT	X	4/jr
De Bukehof	2	2	2	2	X	IB/dir (klein) IB / dir/BBC/ OBC(groot)	X	1/wk klein 4 wk groot
Willibrordusschool	1	1	2	2	X	IB, r.t/ 2lkr	X	wekelijks
Vinkenbos	1	1	1	1	X	5 pers.	X	1/mnd
Maria Goretti	1	1	1	1	X	IB/Dir	X	1/2wk
't Bossche Hart	1	1	3	3	X	IB/dir	X	6x p j
Aventurijn	1	1	1		X	IB/OBc/BBc/dir	X	1/2wk
St. Martinus R.	2	2	1		X	IB/GS/dir	X	1/mnd
St. Martinus S.	1	2	1	3 (SEN)2	X	IB/RT/Dir	X	1/6wk

Expertise →	leescoördinator	rekencoördinator	Taalcoördinator	schrijfspecialist	gedragsspecialist	Sova trainer	dyslexiecoach	dyslexiebehandelaar	Motorisch specialist	Logopedisch specialist	Fysiotherapeutisch specialist	Specialist autistisch spectrum	andere	andere
St Jozefschool						X							OGW	
Lindenlommer					X	X	X	X					PSY MO.	
Mariadonk		X			X	X		X						
Bernardus-school	X		X		X	X							stage coach	
Joannes-school			X		X	3	X							
De Steiger	X	X	X	X	2	X		X					RT	
De Klinkert	X		X		2	X							X	Talent-vaardig
Reuzelaar						5	1							
Mariaschool	X				X	X							RT	
De Schakel	X				X	X		X					RT	SVIB
De Bukehof				1	2	3					1		SEN VIB MLE	Stage-coach
Willibrordus school	X	X	X		2	4			X			5	VIB	OGW/ stage c.
Vinkenbos	2					2	X						Peda- goog	Bevoegd SBO/ SO
Maria Goretti					2	2	X						VIB	Stage-coach
't Bossche Hart			In opl.		1	2								
Aventurijn				X	X	X						X	VIB	Stage-c.
St.Martinus R.					X		X					X	VIB	Ontw. Psych- loog
St.Martinus S.	X				X	X	X	X					X	

Ervaring→							
School↓	hoogbegaafdheid	Lichamelijke beperkingen	Syndroom van Down	slechtzienden	slechthorenden	Stoornissen autistisch spectrum	andere
St Jozefschool	x					X	Gedragsproblemen/time out
Lindenlommer	x	x			x	X	
Mariadonk	x	x		x		X	
Bernardusschool		X		X		X	
Joannesschool					x	X	
De Steiger		X				X	
De Klinkert	X			x	x	x	X (anderstaligen) X (taalzwakke peuters)
Reuzelaar	x					X	X (asielzoekers)
Mariaschool						X	X jonge kind/ anderstaligen jonge kind
De Schakel					X	X	X
De Bukehof	x	x				X	anderstaligen
Willibrordusschool	x	x				x	Faalangst, omgaan met boosheid, anderstaligen
Vinkenbos	x	x		x		x	x
Maria Goretti	x	x			x	x	
't Bossche Hart		x			x	X	
Aventurijn	x	x		x	x	x	SBO
St. Martinus R.						x	
St. Martinus S.		x	x			x	

6 Bijlage 1.

Uit het toezichtkader (versie juli 2012) van de Inspectie voor het Onderwijs de kwaliteitsaspecten 6, 7 en 8.

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

- De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.
- De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.

Kwaliteitsaspect 7a: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

- De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.
- De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.

Kwaliteitsaspect 7b specifiek voor SBO: De school begeleidt de leerlingen zodat zij zich naar hun mogelijkheden ontwikkelen.

- De school stelt bij plaatsing voor iedere leerling een ontwikkelingsperspectief vast.
- De school volgt of de leerlingen zich ontwikkelen conform het ontwikkelingsperspectief en maakt naar aanleiding hiervan beredeneerde keuzes.

Kwaliteitsaspect 8 : De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

- De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.
- Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.
- De school voert de zorg planmatig uit.
- De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.
- De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.